

PROCEDURA ANTYKORUPCYJNA

ZAKŁAD MECHANICZNY „BUMAR-MIKULCZYCE” S.A.

Data wydania: Czerwiec 2023

Niniejszy dokument jest własnością Zakład Mechaniczny „BUMAR-MIKULCZYCE” S.A.

Kopiowanie i udostępnianie dokumentu jest dozwolone tylko w ZMM

wyłącznie do użytku służbowego.

SPIS TREŚCI

1. Cel procedury	2
2. Przedmiot procedury	2
3. Zakres stosowania procedury.....	2
4. Definicje, symbole, oznaczenia	2
5. Odpowiedzialność	3
6. Rodzaje oraz formy korupcji i nadużyć gospodarczych	3
7. Zasady ogólne	7
8. Komunikacja ze współpracownikami	7
9. Darowizny i prezenty	8
10. Stosowanie regulacji międzynarodowych	9
11. Zgłaszanie i wyjaśnianie nadużyć	9
12. Dokumenty związane	10
13. Wykaz załączników	10
14. Rejestr zmian w dokumencie	10

1. Cel procedury

Celem procedury jest wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka korupcji w Zakładzie Mechanicznym „BUMAR-MIKULCZYCE” S.A. poprzez stworzenie nowoczesnej kultury organizacyjnej opartej na przestrzeganiu zasad etycznych oraz zaufaniu pomiędzy pracownikami i kierownictwem firmy, co w konsekwencji powinno stać się podstawą przewagi konkurencyjnej spółki ZMM w prowadzonej działalności biznesowej.

2. Przedmiot procedury

Przedmiotem procedury jest określenie rodzajów i form korupcji oraz innych nadużyć gospodarczych, wdrożenie zasad, trybu postępowania i odpowiedzialności pracowników Zakładu Mechanicznego „BUMAR-MIKULCZYCE” S.A. w obszarach zagrożonych ryzykiem korupcji, określenie trybu zgłaszania i rozstrzygania naruszeń natury korupcyjnej oraz wspieranie działań mających na celu budowanie świadomości zagrożeń natury korupcyjnej w Spółce.

3. Zakres stosowania procedury

Procedura obowiązuje we wszystkich pionach i komórkach organizacyjnych Spółki.

4. Definicje, symbole, oznaczenia

Spółka – Zakład Mechaniczny „BUMAR-MIKULCZYCE” S.A.

ZMM – Zakład Mechaniczny „BUMAR-MIKULCZYCE” S.A.

Procedura - Procedura antykorupcyjna w Zakładzie Mechanicznym „BUMAR-MIKULCZYCE” S.A.

Zapis – dokument, w którym przedstawiono uzyskane wyniki lub dowody przeprowadzonych działań, np. wypełniony formularz nie podlegający żadnym zmianom

Prezes – Prezes Zarządu

Pracownik – oznacza również osobę świadczącą usługę na podstawie umowy cywilnoprawnej

Przełożony – osoba nadzorująca pracę pracownika

Współpracownik –każda osoba lub firma współpracująca z ZMM, w szczególności jako dostawca usług lub podwykonawca, a także każda osoba lub firma, na rzecz której ZMM wykonuje usługę lub sprzedaż

Korupcja – obiecywanie, proponowanie, wręczanie, żądanie lub przyjmowanie nienależnej korzyści majątkowej lub osobistej, dla siebie lub innej osoby, a także przyjmowanie propozycji lub obietnicy takich korzyści za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu czynności służbowej

Nadużycia gospodarcze – nadużycia i niewłaściwe zachowania stojące w sprzeczności z zasadą uczciwej konkurencji lub dobrych praktyk biznesowych, stanowiące przestępstwa lub wykroczenia związane z obrotem gospodarczym lub działaniami potencjalnie korupcyjnymi

Działania korupcyjne – wszelkie zachowania, w tym niezgodne z prawem, godzące w interes ZMM

Komisja ds. Etyki – komisja, powołana przez Prezesa Zarządu, która ma za zadanie rozstrzygnięcie spraw etycznych, w tym spraw korupcyjnych

Pozostałe pojęcia jakościowe procedury są zgodne z normą PN-EN ISO 9001 oraz wymaganiami AQAP 2110 .

Stosowane w dokumencie nazwy i symbole jednostek organizacyjnych są zgodne z aktualnie obowiązującym w Spółce schematem organizacyjnym.

5. Odpowiedzialność

Członek Zarządu, Dyrektor, Kierownik:

- szkolenie pracowników i wspieranie współpracowników w celu wyeliminowania przekupstwa i korupcji;
- podniesienie świadomości pracowników i współpracowników w zakresie korupcji i innych nadużyć gospodarczych;
- zachęcanie swoich pracowników i współpracowników do raportowania nieetycznych zachowań;
- powiadamianie organów ścigania o wszelkich naruszeniach prawa karnego;
- przeciwdziałanie korupcji i innym nadużyciom gospodarczym poprzez zachęcanie innych podmiotów z którymi ZMM współpracuje, do wdrożenia podobnych antykorupcyjnych praktyk.

Pracownicy:

- zapobieganie, wykrywanie i zgłaszanie przypadków przekupstwa, a także innych form korupcji,
- wszyscy pracownicy ZMM są zobligowani do unikania jakichkolwiek działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia powyższej zasady,
- pracownicy zobowiązani są do udziału w szkoleniach antykorupcyjnych.

6. Rodzaje oraz formy korupcji i nadużyć gospodarczych

6.1 **Korupcją**, w rozumieniu Ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym z dnia 6 czerwca 2006r. (art. 1 ust. 3a), jest czyn:

6.1.1 polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji;

6.1.2 polegający na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną bezpośrednio, lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji;

6.1.3 popełniany w toku działalności gospodarczej, obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu, bezpośrednio lub pośrednio, osobie kierującej jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującej w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub na rzecz jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odzwajemnienie;

6.1.4 popełniany w toku działalności gospodarczej obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na żądaniu lub przyjmowaniu bezpośrednio lub pośrednio przez osobę kierującą jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującą w

jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie.

6.2 Łapownictwo bierne - tzw. „sprzedajność urzędnicza” (dotyczy biorących) (art. 228 kk)

Do łapownictwa biernego adekwatniejsze wydaje się określenie „sprzedajność”, gdyż łapownictwo bierne często bierne nie jest. Szczególnie wtedy, gdy osoba pełniąca funkcję publiczną żąda określonych korzyści. Działanie takie polega na umyślnym przyjęciu korzyści albo jej obietnicy w związku z pełnieniem funkcji publicznej. Korzyść przyjąć można przed i po dokonaniu czynności służbowej. Dokonanie czynu następuje w chwili przyjęcia korzyści. Sprawcą tego przestępstwa może być funkcjonariusz publiczny, osoba pełniąca funkcję publiczną oraz zagraniczny funkcjonariusz publiczny.

6.2.1 Kodeks karny opisuje dwie formy wręczanych bądź przyjmowanych korzyści:

- korzyść majątkowa bądź jej obietnica - w sensie przedmiotu łapówki, to każde dobro zaspokajające określoną potrzebę, którego wartość da się wyrazić w pieniądzu. Może nią być przyrost majątku, także korzystne umowy np. pożyczka udzielona na preferencyjnych warunkach, darowizna, cesja wiarytelności, zwolnienie z długu, wygranie przetargu. Według Sądu Najwyższego, korzyścią majątkową jest także każde przysporzenie majątku sobie lub innej osobie albo uniknięcie w nim strat, z wyjątkiem tych wypadków, gdy korzyść przysługuje sprawcy lub innej osobie zgodnie z istniejącym w chwili czynu stosunkiem prawnym.
- korzyść osobista bądź jej obietnica - to świadczenie o charakterze niemajątkowym, polepszające sytuację osoby, która je uzyskuje (np. obietnica awansu, załatwienia pracy, odznaczenie orderem, wyuczenie zawodu, ograniczenie obowiązków zawodowych, albo przyjęcie na praktykę, wysłanie na zagraniczne stypendium, wykreowanie korzystnego wizerunku w mediach, przyspieszenie wykonania operacji, kontakty seksualne, itp.).

6.3 Łapownictwo czynne - tzw. „przekupstwo” (dotyczy wręczających) (art. 229 kk)

Nazwa „łapownictwo czynne” jest również myląca. Trudno mówić o aktywności i zaangażowaniu tej osoby, gdy inicjatywa przyjęcia korzyści pochodzi od osoby pełniącej funkcję publiczną. Działanie takie polega na umyślnym udzieleniu korzyści albo jej obietnicy osobie pełniącej funkcję publiczną. Zachowanie przekupującego stanowi drugą stronę sprzedajności. Udzielenie korzyści polega na bezpośrednim lub pośrednim jej wręczeniu. Przestępstwo popełnione w postaci złożenia obietnicy udzielenia korzyści jest dokonane z chwilą jej złożenia. Sprawcą tego przestępstwa może być każdy.

6.4 Płatna protekcja – tzw. „powoływanie się na wpływy” (art. 230 kk)

Jest to podjęcie się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w instytucji państwowej lub samorządzie terytorialnym, organizacji międzynarodowej albo też krajowej lub zagranicznej organizacji dysponującej środkami publicznymi w zamian za korzyść bądź jej obietnicę. Działanie sprawcy polega na powoływaniu się na wpływy lub na wywołaniu u osoby zainteresowanej przekonania o istnieniu takich wpływów albo na utwierdzeniu jej w takim przekonaniu. Nieistotne jest, czy osoba takie wpływy posiada i czy podejmie działania pośrednictwa. Nie jest konieczne, by sprawca wywarł jakiegokolwiek wpływ na działalność instytucji. Inicjatywa popełnienia przestępstwa może pochodzić od osoby, która podejmuje się załatwienia sprawy, jak i osoby, której zależy na korzystnym rozwiązaniu. Sprawcą tego przestępstwa może być każdy.

6.5 Czynna płatna protekcja - tzw. handel wpływami (art. 230a kk)

Polega na udzieleniu lub obietnicy udzielenia pośrednikowi korzyści, w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w instytucji państwowej, samorządowej, organizacji międzynarodowej albo krajowej lub w zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi. Pośrednictwo to winno polegać na bezprawnym wywarciu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji. Działanie to polega na tym samym co przekupstwo, z tym, że celem działania sprawcy jest opłacenie pośrednictwa, a niekoniecznie osoby podejmującej decyzję. Sprawcą tego przestępstwa może być każdy.

6.6 Przekroczenie uprawnień bądź niedopełnienie obowiązków przez funkcjonariusza publicznego (art. 231 kk)

Czyn taki może mieć związek z łapownictwem tzn. działanie wyżej wskazane ma związek z przyjęciem korzyści majątkowej lub osobistej, ale wtedy przepisu § 2 nie stosuje się, jeżeli czyn wyczerpuje znamiona czynu zabronionego określonego w art. 228.

6.7 Poświadczanie nieprawdy (art. 271 kk)

Czyn popełnia się poprzez poświadczenie nieprawdy co do okoliczności mającej znaczenie prawne przez funkcjonariusza publicznego lub inną osobę uprawnioną do wystawienia dokumentu. Działanie takie może mieć związek z osiągnięciem korzyści majątkowej lub osobistej (co powoduje zagrożenie wyższym wymiarem kary).

6.8 Niegospodarność (nadużycie zaufania) (art. 296 kk)

Czyn popełnia osoba obowiązana na podstawie przepisu ustawy, decyzji właściwego organu lub umowy do zajmowania się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą osoby fizycznej, prawnej albo jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, która to przez nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku, wyrządza jej znaczną szkodę majątkową. Działanie takie może mieć związek z osiągnięciem korzyści majątkowej lub osobistej (co powoduje zagrożenie wyższym wymiarem kary).

6.9 Korupcja gospodarcza (art. 296a kk)

Czyn popełnia każda osoba pełniąca funkcję kierowniczą w jednostce organizacyjnej wykonującej działalność gospodarczą lub pozostająca z nią w stosunku pracy, umowy zlecenia lub umowy o dzieło, która żąda lub przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, w zamian za nadużycie udzielonych jej uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na niej obowiązku mogące wyrządzić tej jednostce szkodę majątkową albo stanowiące czyn nieuczciwej konkurencji lub niedopuszczalną czynność preferencyjną na rzecz nabywcy lub odbiorcy towaru, usługi lub świadczenia. Sytuacja dotyczy także osób udzielających lub obiecujących udzielić korzyść majątkowej bądź osobistej w powyżej wskazanych okolicznościach. Warunkiem koniecznym zaistnienia przestępstwa jest to, aby sprawca formalnie funkcjonował w przedsiębiorstwie. Forma i treść jego umocowania nie ma znaczenia. Zachowanie związane z „istotnym wpływem” na podejmowanie decyzji, jest ściśle związane ze skutkami majątkowymi, jakie niosą dla przedsiębiorstwa przedmiotowe decyzje.

6.10 Działanie na szkodę wierzycieli (art. 302 kk)

Przepis określa odpowiedzialność za faworyzowanie wierzycieli, polegające na zaspokajaniu roszczeń niektórych z nich ze szkodą dla pozostałych. Jego podmiotem może być tylko dłużnik co najmniej trzech wierzycieli. Spłacanie może się odbywać w formie świadczeń pieniężnych lub odstąpienia części majątku. Korupcyjne wymiary tego czynu to:

- a. przekupstwo wierzyciela lub wierzycieli, które polega na udzieleniu wierzycielowi przez dłużnika lub inną osobę działającą na jego rzecz, korzyści majątkowej lub jej obietnicy w zamian za działanie na szkodę innych wierzycieli. Przekupstwa wierzyciela może się dopuścić dłużnik i każda osoba działająca na jego prośbę. Przesłępstwo jest dokonane z chwilą udzielenia korzyści lub jej obietnicy. Nie jest konieczne, by przekupywany wierzyciel podjął jakiegokolwiek działania na szkodę innych wierzycieli;
- b. sprzedajność wierzyciela, które polega na przyjęciu od dłużnika lub innej działającej na jego rzecz osoby korzyści albo zadania korzyści w zamian za działanie na szkodę innych wierzycieli. Sprawcą może być jedynie wierzyciel.

6.11 **Udaremnianie lub utrudnianie przetargów publicznych** (art. 305 kk)

Przesłępstwo korupcyjne popełnia każdy, kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, udaremnia lub utrudnia przetarg publiczny albo wchodzi w porozumienie z inną osobą działającą na szkodę właściciela mienia albo osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest dokonywany (wskazać należy, iż do dokonania przestępstwa nie jest potrzebne osiągnięcie przez sprawcę zamierzonego celu w postaci osiągnięcia korzyści majątkowej). Istotne jest także, że jeśli pokrzywdzonym nie jest Skarb Państwa, ściąganie przestępstwa określonego w art. 305 k.k. następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Dodać należy, iż przestępstwem z tego rozdziału kodeksu karnego pośrednio, ale w sposób istotny związanym z przestępstwami korupcyjnymi jest czyn opisany w art. 299 k.k. - tzw. pranie pieniędzy, czym jest wprowadzanie do obiegu finansowego środków pochodzących z działalności przestępczej. Celem jest ukrycie nielegalnego pochodzenia zgromadzonych pieniędzy. Przesłępstwa korupcyjne są w tym przypadku przestępstwami źródłowym (bazowym) odnośnie prania pieniędzy, czyli wszelkie środki uzyskane w jej wyniku są „brudnymi pieniędzmi”.

6.12 Nepotyzm - to nadużywanie zajmowanego stanowiska poprzez protegowanie krewnych. Podstawowym wyznacznikiem nepotyzmu jest tak zwana bezpośrednia podległość służbowa.

6.13 Kumoterstwo - to faworyzowanie oparte nie na pokrewieństwie, ale na powiazaniach towarzyskich. Protegowane są osoby, które najczęściej nie posiadają odpowiednich zdolności lub kwalifikacji.

6.14 Konflikt interesów - to pełnienie przez daną osobę, albo członków jej najbliższej rodziny, istotnych funkcji zawodowych, a jednocześnie utrzymywanie kontaktów o charakterze nieformalnym, które mogą wpływać na treść zachowań w sposób mogący rodzić wątpliwości co do ich bezstronności.

Konflikt interesów przejawia się w różnych formach i występuje na wszystkich szczeblach działań gospodarczych, politycznych, administracyjnych. Wielu przedsiębiorców zdaje sobie sprawę z wagi tego problemu. Dlatego też, aby temu skutecznie przeciwdziałać, wprowadzane są specjalne regulacje.

Konflikty interesów występują w przypadkach:

- a. posiadania powiazani finansowych, rodzinnych, towarzyskich i innych z dostawcami, klientami i innymi podmiotami współpracującymi z firmą,
- b. powiazania z konkurencją, np. przez zatrudnienie albo konsultacje,
- c. zaangażowania się w produkcję dóbr lub usług, konkurencyjną wobec firmy,
- d. wykonywania pracy nie dla firmy, z wykorzystaniem urządzeń firmy, czasu pracy, itp.,
- e. świadczenia usług dla firmy innych niż te, które wynikają ze stosunku pracy, np. sprzedaż materiałów, wypożyczanie sprzętu,
- f. dostępu do poufnych informacji, których wykorzystanie w celu innym, niż służbowy, może przynieść korzyść finansową lub inną,

- g. łączenia funkcji lub powiązania między osobami pełniącymi funkcje, między którymi zachodzi jednostronna lub obustronna zależność, np. funkcji wytwórczych i kontrolnych.

7. Zasady ogólne

- 7.1 Zakład Mechaniczny „BUMAR-MIKULCZYCE” S.A. stosuje zasadę **zero tolerancji wobec korupcji**.
- 7.2 ZMM prowadzi swoją działalność w sposób odpowiedzialny i zgodny z najwyższymi standardami prawnymi i etycznymi.
- 7.3 Znajomość przepisów antykorupcyjnych oraz przestrzeganie zasad określonych w Kodeksie Etyki przez wszystkich pracowników stanowi warunek ochrony reputacji oraz bezpieczeństwa ZMM w ujęciu długoterminowym.
- 7.4 Działanie w sposób etyczny pracowników ZMM buduje i wzmacnia wartość firmy.
- 7.5 Przestrzeganie zasad procedury antykorupcyjnej jest obowiązkowe.
- 7.6 Procedura Antykorupcyjna powinna być rozumiana i traktowana spójnie z Kodeksem Etyki ZMM.
- 7.7 O każdym podejrzeniu występowania działań korupcyjnych pracownicy lub współpracownicy zobowiązani są niezwłocznie zawiadomić ZMM.

8. Komunikacja ze współpracownikami

- 8.1 Relacje z współpracownikami budujemy w oparciu o uczciwość, przejrzystość działań, wzajemny szacunek oraz profesjonalizm.
- 8.2 Wszystkich współpracowników traktujemy zgodnie z zasadą równości i braku dyskryminacji.
- 8.3 W relacjach ze współpracownikami po stronie ZMM występuje co najmniej dwóch pracowników (zasada dwóch par oczu).
- 8.4 Wszelkie informacje świadczące o próbie podjęcia działań korupcyjnych oraz podejrzenie korupcji należy zgłosić niezwłocznie na piśmie przełożonemu.
- 8.5 Przekazywanie wszelkich informacji współpracownikom odbywa się na zasadzie równości i wymaga uprzedniej zgody przełożonego.
- 8.6 Pracownik obowiązany jest poinformować przełożonego o wystąpieniu po jego stronie konfliktu interesu.
- 8.7 Przed podjęciem współpracy z danym podmiotem należy uzyskać opinię na jego temat w dostępnych źródłach.
- 8.8 W przypadku pozyskania negatywnej opinii na temat współpracownika należy zweryfikować pozyskane informacje, a w przypadku dużego prawdopodobieństwa prawdziwości tych informacji należy zaniechać z nim dalszej współpracy.
- 8.9 Jakiegokolwiek oferty korzyści na rzecz lub ze strony urzędnika publicznego wysuwane w związku z pozyskaniem lub utrzymaniem relacji biznesowych mogą być uznane za próby korupcji, również w przypadku, gdy za taką ofertą nie stałby żaden niestosowny cel. Dlatego w przypadku relacji z urzędnikami publicznymi konieczna jest szczególna dbałość.

8.10 Zakład Mechaniczny „BUMAR-MIKULCZYCE” S.A. nie dofinansowuje działalności partii politycznych czy członków partii w kraju i za granicą.

8.11 Zakład Mechaniczny „BUMAR-MIKULCZYCE” S.A. sponsoruje wydarzenia sportowe i kulturowe.

9. Darowizny i prezenty

9.1 Zasady przyjmowania i oferowania podarunków i przejawów gościnności/reprezentacji są zgodne z zasadami określonymi w Kodeksie Etyki.

9.2 Prezenty mogą przybierać następujące formy: kwiaty, pióra, biżuteria, bilety na imprezy sportowe, zaproszenia na posiłki do restauracji, podróże sponsorowane¹. W przypadku podróży sponsorowanych w każdym wypadku wymagana jest zgoda przełożonego.

9.3. Prezenty przygotowywane i wręczane w ramach Spółki powinny być w miarę możliwości opatrzone logo ZMM.

9.4 Prezenty należy wręczać, a rozrywki zapewniać wyłącznie w przypadku, gdy są one właściwe, zgodne z rozsądnymi praktykami gospodarczymi i nie sprawiają wrażenia wywierania niewłaściwego wpływu na obdarowanego.

9.5 W przypadku wątpliwości, czy dany prezent lub dana rozrywka mieści się w granicach dozwolonych praktyk gospodarczych, należy tę kwestię uzgodnić z Komisją ds. Etyki.

9.6 Prezenty, które są zawsze niedopuszczalne:

- a. prezenty obejmujące środki pieniężne lub ich ekwiwalenty (np. bony upominkowe, pożyczki, udziały, akcje);
- b. wszelkie niestosowne prezenty, czyli wszystko co jest nieprzyzwoite lub mogłoby z innych względów wpłynąć na reputację firmy;
- c. prezenty naruszające miejscowe przepisy lub zasady partnera;
- d. prezenty zapewniane lub oferowane jako ‘coś za coś’ czyli w ramach ustaleń w zamian za prezent należy coś zrobić;
- e. prezenty mające istotny wpływ na transakcję gospodarczą, która została lub może zostać zawarta przez ZMM lub które mogą z innych względów skutkować konfliktem interesów.

9.7 Prezenty, które są zwykle dozwolone (przy ocenie, czy dany prezent jest dozwolony, należy przede wszystkim kierować się własnym osądem, uwzględniając obowiązujące zasady):

- a. skromne prezenty mieszczące się w granicach nie przekraczających 250 zł z jednego źródła w roku kalendarzowym a które można zaklasyfikować jako drobne prezenty reklamowe, np.:

---

¹ *Podróż sponsorowana* – podróż służbowa, której koszty pokrywa partner zewnętrzny, w całości lub w części. Podróżą sponsorowaną jest min. wyjazd na konferencję, zjazd naukowy opłacony przez partnera zewnętrznego.

kalendarze, koszulki, długopisy, skromne posiłki spożywane z osobami, z którymi prowadzi się transakcje gospodarcze,

- b. uczestniczenie okazjonalnie w imprezach rozrywkowych o skromnej wartości, takich jak koncert, przedstawienie teatralne lub wydarzenie sportowe, gdy jest to uzasadnione w kontekście biznesowym,
- c. niezbędne i uzasadnione koszty podróży w związku z faktycznie odbywanymi podróżami służbowymi,
- d. limity na spotkania biznesowe (1 osoba/doba):
  - śniadanie – 50 PLN
  - obiad – 100 PLN
  - kolacja – 150 PLN

9.8 Prezenty, rozrywki i przejawy gościnności o wartości przekraczającej limity określone powyżej, wymagają zgody Zarządu.

9.9 Komisja ds. Etyki prowadzi rejestr prezentów i zaproszeń skierowanych przez/do pracowników ZMM, przewyższających wartości przyjęte w niniejszej Procedurze.

9.10 Pracownicy zobowiązani są do zgłaszania Komisji ds. Etyki informacji o otrzymywanych prezentach oraz innych przejawach gościnności, przewyższających wartości przyjęte w niniejszej Procedurze.

9.11 Prezenty o wyższej od ustalonej wartości, przyjęte przez pracownika, zostają przekazane do Komisji ds. Etyki. Raz w roku, w miesiącu styczniu, Komisja ds. Etyki organizuje dla pracowników aukcję prezentów.

9.12 Zebrane fundusze zostają przekazane na cel charytatywny.

10. Stosowanie regulacji międzynarodowych (OECD, FCPA, UKBA)

10.1 ZMM prowadzi operacje handlowe z partnerami biznesowymi na całym świecie, w związku z czym, jesteśmy zobligowani do przestrzegania międzynarodowych aktów prawnych, których celem jest walka z korupcją.

10.2 W większości państw, akt przekupstwa lub jego próba są traktowane jak przestępstwo, za którego popełnienie grożą istotne sankcje karne w postaci kar pieniężnych lub więzienia, stosowane zarówno wobec firm jak i pracowników.

10.3 Przypadki korupcji narażają ZMM i jej pracowników na ryzyko oskarżeń, grzywien, odsunięcie od udziału w przetargach gospodarczych oraz inne kary.

10.4 Przepisy międzynarodowe, do przestrzegania których jesteśmy zobligowani:

- a. Konwencja OECD o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych;
- b. Konwencja ONZ przeciwko korupcji;
- c. Amerykańska Ustawa ds. Zwalczania Korupcji (*FCPA – US Foreign Corrupt Practices Act*)
- d. Brytyjska Ustawa ds. Zwalczania Korupcji (*UK Bribery Act*).
- e. ONZ Traktat o Handlu Bronią (*ATT - UN Arms Trade Treaty*)

11. Zgłaszanie i wyjaśnianie nadużyć

11.1 W przypadku wątpliwości dotyczących przestrzegania zasad Procedury Antykorupcyjnej, należy niezwłocznie dokonać zgłoszenia na adres email: sekretariat@bumar-mikulczyce.pl lub bezpośrednio do Komisji ds. Etyki.

11.2 Podczas rozpatrywania domniemyanych działań korupcyjnych lub innych nadużyć gospodarczych, należy dołożyć należytej staranności, aby unikać podejmowania decyzji na podstawie chybionych lub bezpodstawnych oskarżeń.

11.3 Zgłoszenia traktowane są w sposób poufny, a pracodawca jest zobowiązany do zachowania zasad bezstronności przy rozpatrywaniu sprawy, poprzez zapewnienie pracownikowi lub współpracownikowi, którego dotyczą zarzuty, możliwość przedstawienia swojego stanowiska.

11.4 Pracodawca nie może zwolnić, zdegradować, zawiesić, szykanować ani w żaden inny sposób dyskryminować pracownika lub współpracownika w związku z legalnymi działaniami w zakresie przekazywania zgłoszeń o wykrytych lub domniemyanych działaniach korupcyjnych.

11.5 Każdy pracownik, którego dotyczą zarzuty, ma prawo dochodzenia ochrony prawnej na podstawie obowiązujących przepisów prawa, niezależnie od postanowień procedury, w tym skierowania sprawy na drogę sądową.

12. Dokumenty związane

- Normy i wymagania : PN-EN ISO 9001
- Kodeks Etyki

13. Wykaz załączników

- Obszary ryzyka korupcyjnego
- Wzór oświadczenia o zapoznaniu się z procedurą

14. Rejestr zmian w dokumencie

Data wydania	Identyfikacja i opis zmian	Przyczyna zmiany

OBSZARY RYZYKA KORUPCYJNEGO – SYGNAŁY OSTRZEGAWCZE

Sygnały ostrzegawcze, które mogą wskazywać na ryzyko korupcji w procesie rozważania relacji z przedstawicielami i podmiotami trzecimi, to:

1. Nadzwyczaj wysokie prowizje lub nietypowe schematy płatności;
2. Podmioty trzecie, na temat których posiadamy niewielką wiedzę, np. podmioty o niejasnej historii transakcji, o niedostępnych lub bardzo ograniczonych informacjach firmowych (np. spółka utworzona w jurysdykcji, w której informacje na temat udziałowców i akcjonariuszy, dyrektorów itp. nie są publicznie dostępne), lub podmioty niedawno utworzone;
3. Powtarzane lub niewspółmierne podarunki lub przejawy gościnności;
4. Żądania pokrycia nadzwyczaj wysokich wydatków lub wydatków poniesionych przez członków rodziny lub osoby powiązane;
5. Gościnność bez uzasadnionego związku z promowaniem lub demonstrowaniem produktów lub usług;
6. Przesłe przypadki lub podejrzenie występowania korupcji w danym państwie;
7. Płatność na rzecz/ze strony urzędników publicznych lub osób prywatnych, które mogą mieć powiązania polityczne.

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ Z PROCEDURĄ ANTYKORUPCYJNĄ W ZMM

**Oświadczenie o zapoznaniu się z procedurą antykorupcyjną
w Zakładzie Mechanicznym „BUMAR-MIKULCZYCE” S.A.
oraz zobowiązanie do przestrzegania jej zasad i rygorów**

dnia .....

.....
(imię i nazwisko)

.....
(stanowisko)

ZMM, jako firma działająca na arenie międzynarodowej, by zgodnie z prawem prowadzić swoją działalność – jest zobowiązana do przestrzegania praw i przepisów obowiązujących w naszym kraju i za granicą. Kluczowe spośród nich są prawa i przepisy dotyczące kwestii zagrożeń i sytuacji korupcyjnych mogących występować pomiędzy prywatnymi firmami a instytucjami publicznymi oraz pomiędzy prywatnymi firmami.

W uznaniu dla powyższych wymogów oraz w celu podkreślenia zaangażowania w zakresie przeciwdziałania takim zjawiskom, ZMM wprowadza „PROCEDURĘ ANTYKORUPCYJNĄ” i niniejszym zaznajamia pracowników spółki z treścią opracowania, które ma mieć zastosowanie w bieżącym funkcjonowaniu spółki. Polityka ta ma za zadanie w sposób przejrzysty wspierać i budować standardy i zasady naszej działalności oraz promować uczciwe i konkurencyjne środowisko działalności gospodarczej.

W związku i w oparciu o wdrażane rozwiązania dotyczące przeciwdziałania potencjalnym nadużyciom, w ZMM zakazuje się wszelkich form korupcji we wszystkich transakcjach biznesowych. Zasada ta obowiązuje w przypadku wszystkich transakcji pomiędzy ZMM i stroną trzecią, bez względu na to, czy transakcja ta ma miejsce pomiędzy ZMM i podmiotem prywatnym, czy ZMM a podmiotami publicznymi (państwowymi bądź samorządowymi).

Zabrania się pracownikom oraz pośrednikom firmy ZMM składania, oferowania oraz przyjmowania korzyści majątkowych lub korzyści osobistych w celu niewłaściwego pozyskania lub utrzymania kontraktów, kontaktów biznesowych, zezwoleń udzielanych przez instytucje publiczne (państwowe bądź samorządowe).

Zobowiązuje się również pracowników ZMM do przestrzegania reguł wykluczających powstawanie tzw. konfliktu interesów w prowadzonej działalności biznesowej. W tym celu każdy pracownik spółki jest zobowiązany poinformować przełożonego o swojej innej aktywności zawodowej mogącej mieć znaczenie w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych. Żaden z pracowników spółki nie może również udzielać zleceń ani wpływać na przydzielanie zleceń członkom rodziny lub bliskim przyjaciołom bez wcześniejszego uzyskania pisemnej zgody właściwego przełożonego.

Każda z osób zatrudnionych w ZMM jest osobiście odpowiedzialna za zapoznanie się z niniejszymi zasadami oraz wspieranie, promowanie i stosowanie ich we własnym postępowaniu oraz na polu zawodowym.

Osoby naruszające niniejsze standardy mogą ponieść konsekwencje dyscyplinarne, które mogą obejmować rozwiązanie umowy o pracę, kontraktu lub w razie konieczności, ewentualne sankcje prawne (wynikające z zapisów Kodeksu Karnego). Takie same konsekwencje poniosą osoby nakłaniające lub wywierające nacisk na inne osoby celem pogwałcenia którejkolwiek z powyższych zasad, osoby, które nie zgłoszą we właściwy sposób faktu naruszenia tych zasad lub biorące odwet na innych osobach za doniesienie o problemie lub naruszeniu.

.....

Czytelny podpis pracownika